

so se odpovedali poslanstvu. — V Kopru so zaprli tri laške studente, ker so razžaljivo o presvetlem cesarju govorili. Tako vam je skoro vse mlado laško seme!

Hrvaško. V Sjeničaku, kjer je med kmeti nastala rabuka in so tri uradnike v vilami ubili, so zaprli 200 kmetov; 30 kmetom pa so dokazali, da so se udeležili tega poboja. Preki ali nagli sod še vedno traja v 12 okrajih.

Ogersko. V torek so v državnem zboru začeli obravnavati o enoletni začasni avstro-ogerski nagodbi. Proti Avstrijcem so Madjari vsi lepo složni, kako pa je v našem državnem zboru? Ako se bo nagodba za nas sklenila pod tako slabimi pogoji, kakor je dozdej, imeli bodo to na svoji vesti nemški kričači.

Vnanje države.

Rim. Državni tajnik sv. očeta, kardinal Rampolla, je naznanil vsem papeževim poslanikom, kako da je laška vlada začela preganjati katoliške družbe.

Italijansko. Minister za javna dela Prinetti, je storil veliko »pregreho«, ker se je predrznil obiskati milanskega nadškofa, jednega največjih nasprotnikov sedanje italijanske vlade. Kako so vendar laški framasoni občutljivi!

Nemško. Kanclar knez Hohenlohe gotovo se to jesen odstopi. Naslednik mu bode bržčas kak general, ker bi cesar Viljem bojda rad odpravil sedanjo ustavo, ki ljudem daje preveč prostosti.

Rusko. V tej velikanski državi je letos slaba letina. V 14 okrajih utegne nastati lakota, vsled tega je milosrdni car Nikolaj kar ukazal, naj se kmetom v teh okrajih les in kurivo daje brezplačno iz državnih gozdov; tudi se naj začnejo staviti javna poslopja, da si reveži kaj prislužijo.

Črnogorsko. Knez Nikita je odpotoval skozi Reko na Italijansko. — V Podgorici se ustanovi prva posojilnica. Tudi se zgradi ozkotirna železnica od Primorja v notranje dele kneževine.

Turško. 20 tisoč mož je pripravljenih, da odidejo v Grško Tesalijo namesto nerabnih čet tamošnje vojske. Turki se torej ne nameravajo zapustiti Tesalije.

Kreta. Na tem otoku se začneja lakota. 40 tisoč mohamedancev nima skoraj nobenega živeža. Med tem pa ustaši požigajo in opustošajo polja. Zato se je sultan iznova obrnil do veselil za pomoč.

Špansko. General Weyler je poklican s Kube domov; naslednik mu je general Blanco. Javaljne bo ta imel več sreče ko Weyler.

Azija. V Indiji in sicer na severozahodni strani so zadnji teden Angleži parkrat ustaše natepli. Vendar pa se še bodo Afridi, Mahmundi in drugi puntarski rodovi v svojih dolinah mesece in mesece branili. Afganistanski emir pa je svojim podložnikom prepovedal podpirati ustaške Inde.

Za poduk in kratek čas.

Popotna pisma iz Bosne.

V Serajevu, avg. 1897.

(Dalje.)

Zapustivši dervise in njih samostan, se vrnem v spodnji del mesta, sicer umazan, pa za tujca jako zanimiv, v »čaršiji«. Gotovo kakih 50 ulic — seveda ne širokih — se tu križa; na desno in levo pa same prodajalnice, bolj nizkim, majhnim hlevom enake tako, da komaj človek v njih stoji. Te prodajalnice so ob enem delavnice, kjer rokodelci izdelujejo vsakovrstne reči. Tu

sivlje čevljar nove opanke, tam razbija kovač s svojim kladivom, tam meri žid svoje blago in tako gre naprej na desno in levo. Tukaj je tudi živahno kupčevanje in prodavanje posebno po sredah; semkaj spravijo ljudje od vseh strani vsakovrstne reči na prodajo, sočivje, drva itd., vendar ne kakor pri nas, tam mora vse konj prineesti; eden mohamedan prižene 3—4 konje, težko obložene, enega za drugim, tu čaka mirno, dokler vsega ne proda. Kakor v nobenem evropskem mestu, tudi tukaj jedno ne manjka — v najobilnejšem številu zastopani so španski židi, ki so se tu že leta 1576. naselili, tem pridružili so se v bratski ljubavi tudi židje iz drugih pokrajin.

Sredi »čaršije« stoji največja in najlepša mohamedanska »hiša božja« v Bosni: Begova mošeja, tako imenovana, ker jo je nekdanji paša bosanski, Ghazi Husrev Beg sezidal. Pred njo je velik dvor s starodavnimi lipami, pod lipami znamenit studenec, kamor si hodijo mohamedani — kakor njim to koran, njih svelo pismo ukazuje, rok in nog umivat. Vstop v mošejo je slehernemu, tudi kristjanu dovoljen, tudi nam ga ni nikdo zabranil; vendar preden se nam je dovolilo vstopiti v mošejo, prinesel nam je sluga šolne, da smo je čez naše čevlje obuli. Pri vstopu se ne sme nikdo odkriti, kakor tudi pri judovskih tempeljih ne, ampak s klobukom na glavi si ogleduješ to res impozantno stavbo, enako grškim kupolam.

V notranjem bi zastoj iskal posebne oprave, le tla so pogrnjena s preprogami. V tej mošeji se shranjujejo dragocene, starodavne preproge, katere so nekdanj pokrivalo grob Mohamedov; te je poslala leta 1878. semkaj turška vlada, naj bi kot »svetinj« navduševala mohamedane v vojski zoper Avstrijo. — Pri izhodu na levo je shranjena krsta ustanovitelja tega svetišča, pregrnjena z dragimi pogrnjaji. Na predvoru zagledaš nizek kamen, v sredi votel, imenujejo ga »aršin kamen«. V prejšnjih časih je opazil neki paša, da rabijo prodajalci različne »aršine« t. j. mere pri blagu, zato je dal napraviti pred svetiščem »mero«, po kateri je zamogel vsakdo zmeriti blago, katero je kupil, ter se prepričati, ali ni bil pri kupčiji goljufan. Znabiti bi bil tudi pri nas včasih potreben tak kamen, ker se ljudje tu in tam pritožujejo, kako se jim blago na potu iz štacun proti domu krči. V zahodnem kotu tega doma stoji precej visok štirivoglat stolp z uro, katera kaže ne kakor naše po 12, ampak kar 24 ur. V »čaršiji« imajo imovitejši mohamedani svojo »čitalnico« (pa ne slovensko), tu se v veliki dvorani radi zbirajo, svoje časnike prebirajo, čibuk ali cigarete kadijo; tudi tujca neki radi gostoljubno sprejmejo, mu dober tobak ali črno kavo ponudijo — vendar mene ni ta sreča dohitela.

Smešnica. Teta reče Francetu: »France, le prav priden bodi!« — France: »Bom že.« — Teta: »To je prav lepo!« — France: »Ni prav lepo, ampak dolgočasno.«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoško!) so danes dopoldne bili toli prijazni, da so obiskali tiskarno sv. Cirila ter bogato obdarovali one osebe, ki so imele opraviti s knjigo »Acta et Statuta« o II. škofijskem zboru. Ta prvi obisk milostivega nadpastirja si bode naša tiskarna zabiležila v svojo zgodovino z zlatimi črkami.

(Načrt postave o kmetijskih zadrukah) je vlada državnemu zboru zopet predložila. Velika škoda, da se načrt ne ozira na narodne manjšine v deželah! Ako se temu ne bode ugodilo, bomo štajarski in ko-